

La Junta informa...

Milà, Reykiavik, Ginebra, Marrakeix...

Els socis de l'SCRITC es reserven per Islàndia

A principis d'octubre es va celebrar a Milà el congrés europeu de la EABCT. Allà es varen aplegar a prop d'un miler de terapeutes i investigadors de la teràpia cognitivoconductual d'arreu del món. Hi va haver noms coneguts (Salkovskis, Marks, Fava, etc), però el fet que al 2010 hagin coincidit el congrés mundial (a Boston) i l'europeu, probablement va fer que aquest any l'afluència fos menor de l'esperada. De fet, eren ben pocs els membres de la nostra societat que hi

Les intervencions que van obrir l'acte van tenir un caràcter emotiu amb un toc d'humor

assistiren, quan de tots és coneguda l'atracció que sol despertar aquesta trobada entre els *scritcencs/enques*. Però, no patiu (dit de manera wellsiana, no us deixeu arrossegar per preocupacions de tipus I), perquè ja s'està preparant el proper congrés europeu, que anirà ben farcit de figures del món de la "nostra" teràpia i que tindrà com a seu un lloc tan atractiu com poc conegut: Islàndia. El congrés de la EABCT a Reykiavik es farà a finals del mes d'agost de l'any que ve i, amb la "prevenció" com a tema central, promet molt tant per la qualitat de les estrelles convidades com per l'atractiu del lloc. I ja estan confirmades les properes seus del congrés europeu.

El proper congrés de l'EABCT tindrà lloc a Reykiavik a finals d'agost >>

El 2012 l'escollida serà Ginebra (amb el tema central "Neurociència i psicoteràpia") i el 2013, Marrakeix. Sí, heu llegit bé, el congrés europeu es farà el 2013 a Àfrica.

Teniu tota la informació sobre els congressos europeus al web de la EABCT (www.eabct.com) i si algú vol saber-ne més us podeu posar en contacte amb el Miquel Angel Fullana, representant internacional (mafr@copc.cat).

Desena edició del Premi Pavlov

Podeu proposar el vostre candidat/a fins el 30 de març

Enguany arribem al Pavlov 10. El premi Pavlov és la màxima distinció que atorga l'SCRITC. Es va crear a l'any 1993 i és de caràcter bianual. És el premi al reconeixement d'una trajectòria professional dins la nostra comunitat científica. Aquest guardó és per als professionals que han destacat en el marc de la Teràpia Cognitivoconductual.

Amb aquesta revista heu rebut l'imprès amb el qual ens podeu fer arribar la vostra proposta de candidatura per aquest premi d'enguany. La data límit d'acceptació de les propostes a la nostra secretaria és el 30 de març de 2011.

Els llibres i els autors

"Psicofarmacología, terapias psicológicas y tratamientos combinados (1). Utilidad comparada en los trastornos mentales"

El text respon a un seguit de preguntes sobre la combinació de teràpia i tractament

Els trastorns mentals acostumen a caracteritzar-se per la propensió a les recaigudes després de la primera remissió dels símptomes. En valorar l'eficàcia dels millors psicofàrmacs o de les millors teràpies psicològiques és primordial considerar la seva capacitat de prevenció de les recaigudes, aspecte on les teràpies psicològiques científicament fonamentades demostren més eficàcia.

Preguntes pendents en relació a l'òptima combinació de psicofàrmacs i teràpia psicològica, són:

Us animem a que proposeu candidat/a, són moltes les companyes i companys que s'ho mereixen.

Jordi Pérez va ser el darrer guardonat amb el Premi Pavlov >>

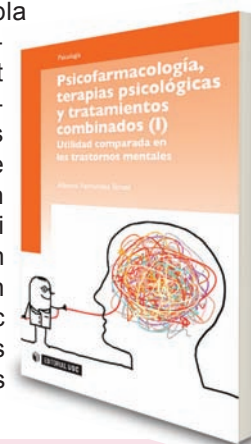
Nova quota anual

Un any d'SCRITC val 60 euros després de l'increment

La quota anual de soci a partir de 2011 serà de 60 euros. Els membres de la Junta han considerat necessari l'augment de 10 euros en la quota per tal de poder garantir, com a mínim, els mateixos serveis i la mateixa qualitat d'aquests per als propers anys.

1. Quan s'ha de realitzar només tractament farmacològic o només teràpia psicològica?
2. Quines interaccions s'estableixen entre les teràpies farmacològiques i les psicològiques en funció del trastorn i el tractament?
3. Per què les teràpies psicològiques científicament fonamentades protegeixen més de les recaigudes que els psicofàrmacs?
4. Quins efectes tenen les teràpies psicològiques sobre el cervell?

L'Alberto Fernández Teruel és professor Titular del Departament de Psiquiatria i Medicina Legal de la Universitat Autònoma de Barcelona i és l'autor d'aquest llibre. El text té la pretensió de mostrar, a través de la revisió dels estudis clínic controlats més recents i rigorosos, que els resultats d'aquestes investigacions proporcionen ja algunes primeres (però molt rellevants) respostes a aquestes preguntes. Respostes a les quals sembla que els professionals de la salut mental (investigadors i/o clínics), i els estudiants de l'àmbit, no haurien de fer cas omís, si el que perseguim (entre tots) és un benefici terapèutic més gran i més durador per als pacients.

El llibre del professor Alberto Fernández Teruel "El niño de la calle" >>

info *scritc*

Butlletí Informatiu de la Societat Catalana de Recerca i Teràpia del Comportament

64

gener 2011

sumari

Editorial:

- Acreditacions de terapeutes cognitivoconductuals i de terapeutes supervisors/es cognitivoconductuals

Formació continuada:

- Introducció a la hipnosi clínica
- Intervenció en Trastorn per Dèficit d'Atenció en Adults
- Fòrum Internacional sobre Atenció de la Salut i Tecnologia de la Informació i la Comunicació (TIC)

Article:

- "La situació empírica de la "nova ona" de teràpies cognitivoconductuals"

Qui és qui?:

- Ferran Salmurri

Els llibres i els autors:

- "Psicofarmacología, terapias psicológicas y tratamientos combinados (1). Utilidad comparada en los trastornos mentales"

La junta informa:

- Milà, Reykiavik, Ginebra, Marrakeix...
- Desena edició del Premi Pavlov
- Nova quota anual

scritc

Societat Catalana de Recerca i Teràpia del Comportament

Edita: Societat Catalana de Recerca i Teràpia del Comportament (SCRITC). Apartat de correus núm. 11, 08193 Bellaterra (Barcelona). Tel. 618 62 23 23. E-mail: info@scritc.org

A finals d'any acaba la via transitòria per a ser acreditat

Acreditacions de terapeutes cognitivoconductuals i de terapeutes supervisors/es cognitivoconductuals

La nostra societat, seguint les passes marcades per la *European Association for Behaviour and Cognitive Therapies* (EABCT), va elaborar uns criteris mínims de formació per a acreditar terapeutes cognitivoconductuals i terapeutes supervisors/es cognitivoconductuals.

El procés d'acreditació ha estat una mica complex. Es va iniciar al 2006 per primera instància i va tenir una durada fins el 31 de desembre del mateix any. El dia 1 de gener de 2007 s'inicià el procés d'acreditació per via transitòria, que va conviure amb l'acreditació per primera instància fins el 31 de desembre de 2008. Aquest solapament es va produir perquè es va reobrir el període d'acreditació en primera instància a fi de facilitar que s'acreditessin més socis. Així doncs, al desembre de 2008 va finalitzar aquest tipus d'acreditació per als terapeutes cognitivoconductuals i des de les hores s'han de complir els criteris mínims de formació.

Pel que respecta a les acreditacions de terapeutes supervisors cognitivoconductuals, com ja sabeu per informacions anteriors, aquest any, concretament el 31 de desembre, finalitzarà el termini amb els criteris de la via transitòria.

A hores d'ara són ja 81 les acreditacions que s'han reconegut de terapeutes cognitivoconductuals i 15 de terapeutes supervisors.

Des d'aquestes línies us vull animar perquè presenteu la documentació per a ser acreditats, tant per a terapeutes com per a terapeutes supervisors/s, donat que a finals d'any acaba la via transitòria. A la pàgina web de la societat trobareu més informació i la documentació necessària per a demanar les acreditacions.

Així doncs, esperem rebre les vostres sol·licituds per a optar a les acreditacions.

Fins aviat.

Ma José Martín
Presidenta de la SCRITC

Secretaria de la SCRITC

Per a qualsevol dubte o gestió prop de la SCRITC podeu dirigir-vos a la Secretaria al

Tel. 618 62 23 23

Horari d'atenció al públic:
Dilluns i dimecres de 15:30 a 18h

www.scritc.org

SCRITC. Formació continuada

Cursos, congressos i tallers (segueix a la pàgina 3)

Introducció a la Hipnosi Clínica

Els dies 10 i 11 de desembre va tenir lloc al Gran Hotel Havana de Barcelona, el curs organitzat per l'SCRITC "Introducció a la Hipnosi Clínica" i impartit pel Dr. Xavier Pellicer.

El curs va resultar ser tot un èxit, donat que el Xavier, past president de la nostra societat, i membre de la *International Society of Hypnosis* i de la *Society of Psychological Hypnosis* de la APA, va aconseguir introduir als assistents en l'ús de les tècniques d'hipnosi com a coadjuvant dels tractaments psicològics i mèdics, particularment dins de la teràpia cognitivoconductual.

Els assistents varem poder "graduar les nostres ulleres" creant pensaments alternatius a aquelles creences errònies al voltant d'aquesta tècnica, aprendre les estratègies d'avaluació de la susceptibilitat hipnòtica, les tècniques d'hipnoteràpia, així com les aplicacions de la hipnosi en aquelles patologies on s'ha mostrat més eficaç, com és el dolor.

Una vegada més, el ponent ens va fer gaudir de les seves explicacions tenint en

compte en tot moment l'evidència empírica. Agraïments sincers per a una de les persones més actives de la nostra societat, i que ja al 1986, a la II Reunió Anual de l'SCRITC, va presentar un treball sobre la utilització de la hipnosi i la relaxació en la teràpia de conducta. Xavier, alguns dels assistents de llavors, i també els d'ara, encara ens preguntem si és o no l'estat hipnòtic el responsable de la teva eterna joventut.

Xavier Pellicer va impartir el curs d'hipnosi >>

Intervenció en Trastorn per Dèficit d'Atenció en adults

Us anunciem que els dies 4 i 5 de març de 2011 es portarà a terme el curs de Intervenció en el Trastorn per Dèficit d'Atenció (TDA) en adults. El curs es farà a l'ISEP a càrrec de la Dra. Mª Jesús Creus, especialista en la temàtica. El taller, de 8 hores de durada, tindrà un enfocament eminentment pràctic. Per tant... ja podeu anar-vos organitzant l'agenda!

Qui és qui?

Ferran Salmurri

En Ferran Salmurri va néixer a Barcelona el 24 de novembre de 1946, però des de fa 37 anys que resideix a Vallldoreix, al Vallès Occidental, en els contraforts septentrionals de la Serra de Collserola. Treballador incansable, considera que el treball és la seva gran afecció i, el temps lliure que té el passa aprofitant-lo al màxim amb la seva família i els amics, a l'hora que viatjant pel país, coneixent d'altres cultures, escoltant música i practicant senderisme. Persona de tarannà modest, va ser soci fundador de la nostra societat, l'SCRITC. Avui, ens recorda com se sent de satisfet per haver contribuït a obrir camí en la Psicologia Clínica i, de manera molt especial, en la Teràpia Cognitivoconductual (TCC).

Els seus inicis professionals estan lligats a la història de la psicologia a Catalunya

Els seus inicis professionals estan lligats a la història de la psicologia a Catalunya. Va estudiar a la primera promoció de l'Escola Professional de Psicologia Clínica de l'Hospital Clínic. De fet, aquells van ser els primers titulats en psicologia de Catalunya, doncs aleshores no hi havia cap altra possibilitat. Eren tres cursos que van començar al mes d'octubre de 1967 i que el van portar 3 anys després a formar part del gabinet Galton, fundat i dirigit aleshores pel Dr. Josep Toro. També va formar part de la Unitat de Psicopatologia Infantil Experimental de l'Hospital Clínic, on va coincidir i va aprendre molt de la mà dels Drs. Lluís García-Sevilla, Josep Maria Farré, Glòria Canalda i Jordi Pérez, entre d'altres. Aquells van ser anys de col·laboració diària, ni més ni menys que

treze, que li van servir per a formar-se amb una intensa experiència en moments foscos de la psicologia al nostre país. I és que, com ell diu: "El reconeixement dels mèrits dels tractaments cognitivoconductuals no ha estat fàcil, tot i que avui als joves terapeutes no els hi sembli".

Professor no numerari a la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona de 1976 a 1983, actualment desenvolupa el seu exercici professional com a psicòleg clínic a l'Hospital Clínic de Barcelona, en el Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ) de l'Eixample. També alterna aquesta tasca com a terapeuta exercint, bàsicament amb població adulta, al Gabinet Col·lectiu Galton. Ens confessa que es considera un clínic afortunat perquè va tenir la sort de comptar amb professors com els Drs. Josep Toro, Joan Massana i Ramon Bayés. D'ells, diu: "Vaig aprendre dos aspectes fonamentals de la psicologia. Que hi havia alternativa a la psicoanàlisi i que existia una psicologia basada en el mètode científic". Inicialment, autors com Skinner, Eysenck i Bandura van ser de

gran rellevància en els seus principis professionals com a terapeuta. Posteriorment, més enllà de la conducta, va descobrir el món "cognitivoemocional" de la mà d'Ellis, Beck, McKay, Seligman i d'altres. En ells va trobar allò que considera com el més important: "les emocions i els sentiments

De fa un temps en Ferran està interessat en l'educació de les emocions

dels éssers humans".

Psicòleg de llarga trajectòria professional i acadèmica, ha viscut els canvis tan importants que ha fet la psicologia cognitivoconductual. "Sense dubte la TCC ha calat a fons en els àmbits acadèmics i en el reconeixement social, però cal que els coneixements dels que disposem, surtin de les aules o de les consultes dels clínics i es millori la seva implicació en la vida diària de les persones". I continua: "Penso que gran part dels esforços haurien d'anar encaminats a aconseguir que una preparació més adequada de la població actüi com a factor de protecció del patiment emocional dels éssers humans". Potser per això, no és estrany que des de fa un cert temps en Ferran Salmurri estigui interessat en la prevenció. Més concretament, en la recerca de factors de protecció i posada en marxa de plans per a una millor educació de les emocions, tant en àmbits escolars o familiars amb menors, com en àmbits acadèmics o professionals amb població adulta. Persona de mirada afable i d'idees clares, acaba l'entrevista fent-nos palès com n'és d'important una millor preparació cognitivoconductual per a una adaptació emocional més adequada al món que ens està tocant viure i al que ve.

Evidència científica de la TCC

La situació empírica de la "nova ona" de teràpies cognitivoconductuals

Hofmann, S. G., Sawyer, A. T., Fang, A. (2010). The empirical status of the "New Wave" of Cognitive Behavioral Therapy. *Psychiatric Clinics of North America*, 33: 701-710.

En els últims anys, els termes "nova generació", "tercera generació", "propera generació" de Teràpia Cognitivoconductual (TCC) han aparegut cada cop amb més freqüència a la literatura.

Steven Hayes, una de les pioneres en les "teràpies de tercera generació", explica que aquestes teràpies se centren en el canvi de la funció dels esdeveniments psicològics percebuda per l'individu. Aquest canvi s'aconsegueix a través de l'aplicació de diverses orientacions com ara la Teràpia d'acceptació i compromís (ACT), la Teràpia dialèctica conductual (TDC), la Teràpia cognitiva basada en l'atenció plena (TCBAP) o *Mindfulness*, i la Teràpia metacognitiva (TMC).

Els autors de l'article discrepen en el sentit de que, encara que totes aquestes orientacions utilitzen estratègies terapèutiques similars, no totes es poden considerar "teràpies de tercera generació" (tal i com les defineix Hayes), ja que fins i tot els responsables del desenvolupament de la TDC i de la TMC consideren els seus tractaments dins de l'enfocament tradicional de la Teràpia Cognitivoconductual (TCC). Per aquest motiu, aquest treball se centra només en la Teràpia d'acceptació i compromís i el *Mindfulness*. Així mateix, donat que els autors consideren que la TCC no és un tractament únic sinó un conjunt de intervencions, i que les "teràpies de tercera generació" estan fonamentalment relacionades amb la TCC i comparteixen diferents principis terapèutics, consideren que no hi ha cap necessitat per a fer servir un altre terme per a parlar d'elles, i advoquen per abandonar el terme "tercera generació".

En el seu treball, els autors fan una breu revisió dels conceptes teòrics fonamentals de la TCC, el *Mindfulness* i la Teràpia d'acceptació i compromís, assenyalant similituds i diferències amb la TCC. Tanmateix, examinen uns meta-anàlisis, tant amb ACT com amb *Mindfulness*, per a explorar l'eficàcia d'aquestes intervencions.

Hofman et al. arriben a la conclusió de que, tot i que puguin haver-hi unes certes diferències a nivell teòric quan a la definició i funció de les cognicions, les tècniques específiques de tractament no són incompatibles. No obstant, consideren que abans d'implementar aquestes noves estratègies de forma protocol·litzada, seria important realitzar estudis empírics, potser no necessàriament utilitzant protocols complets de tractament, però sí aïllant tècniques específiques i examinant les diferències des d'una perspectiva més tècnica. D'aquesta manera es podria maximitzar el benefici de les intervencions i adaptar-les en funció del diagnòstic o de cada individu.

SCRITC. Formació continuada

Cursos, congressos i tallers (ve de la pàgina 2)

Fòrum Internacional sobre Atenció de la Salut i Tecnologia de la Informació i la Comunicació (TIC)

El proper mes de març de 2011 es celebrarà a Barcelona el *International Forum on Health Care and Information Communication Technology*, que està organitzat

conjuntament per membres de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), del IWK Centre (Canadà), la Universitat de València i la de Castelló. El comitè organitzador ha contactat amb la nostra Societat per tal de que l'SCRITC tingui representació dins el congrés. Un representat de la nostra societat serà ponent en una taula rodona el dia 10 de març de 12:00 a 13:15 hores, amb l'objectiu de parlar sobre les aplicacions de les TIC dins l'àmbit clínic. Aquesta és una mostra més del "pes" de la nostra societat en la psicologia clínica, tant en l'àmbit nacional com internacional.